

บ้านตาโท หมู่ที่ 7

มูลเหตุการตั้งชื่อหมู่บ้าน

สาเหตุที่ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “ตาโท” สันนิษฐานได้ว่า ตั้งขึ้นตามชื่อของชาวบ้านที่มีชื่อว่า นายโท ซึ่งมาปลูกกระท่อมเพื่ออยู่อาศัยในระหว่างมาทำไร่ที่คอนโรง และนายโทคนนี้เป็นคนมีอาคมแก่กล้า ไม่กลัวจะถูกสัตว์ป่าหรือผีร้ายมาทำร้ายและยังเป็นผู้ที่เลี้ยงช้างไว้ใช้งานอีกด้วย จึงมีชาวบ้านจากถิ่นอื่นอพยพครอบครัวมารวมอยู่ด้วยมากขึ้น และเมื่ออายุมากขึ้น บุตรหลานและชาวบ้านที่มาอยู่ใหม่เรียกนายโทว่า “ตาโท” และใช้เป็นชื่อของหมู่บ้านด้วย

ประวัติความเป็นมาของการก่อตั้งหมู่บ้าน

เมื่อประมาณ พ.ศ. 2475 ได้มีชาวบ้านบางส่วนอพยพครอบครัวมาจากบ้านน้ำเกลือingham อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (บ้านน้ำเกลือปัจจุบันคืออำเภอน้ำเกลือ) ประมาณ 3-4 ครอบครัว นำโดยนายสี ลุนสี มาตั้งบ้านเรือนและขออาศัยอยู่กับเจ้าของดินเดิม โดยขอตั้งหมู่บ้านเรือนอยู่ทางทิศใต้ของลำห้วยอารีย์และอยู่ห่างจากลำห้วยประมาณ 300 เมตร ในระยะเริ่มแรกการปกครองได้รวมกับบ้านหนองบัวอารีย์ จนในที่สุดก็มีชาวบ้านจากหมู่บ้านต่างๆ อพยพมาตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันมากขึ้น จนสามารถตั้งเป็นหมู่บ้านได้เมื่อ พ.ศ.2491 โดยมีผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ นายหนู มีคำนิลและมีผู้นำชุมชนตามลำดับ ดังนี้

1. นายสี ลุนสี	ผู้นำตามธรรมชาติ	
2. นายหนู มีคำนิล	ผู้ใหญ่บ้าน	พ.ศ.2491 - 2504
3. นายมี แก้วพาปราบ	ผู้ใหญ่บ้าน	พ.ศ.2504 - 2510
4. นายสุข หันพรมมา	ผู้ใหญ่บ้าน	พ.ศ.2510 - 2514
5. นายติมมา นันทบุตร	ผู้ใหญ่บ้าน	พ.ศ.2514 - 2535
6. นายอู๋ ประสงค์	ผู้ใหญ่บ้าน	พ.ศ.2535 - 2538
7. นายจันทร์ สร้อยมาลุน	ผู้ใหญ่บ้าน	พ.ศ.2538 ถึง ปัจจุบัน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดลำห้วยอารีย์ (บ้านทุ่งเทิง ต.ทุ่งเทิง อ.เดชอุดม)
ทิศใต้	จดบ้านหนองหิน ตำบลนาห่อม
ทิศตะวันออก	จดบ้านหนองบัวอารีย์ ตำบลนาห่อม
ทิศตะวันตก	จดบ้านโนนจันทร์ ต.ทุ่งเทิง อ.เดชอุดม

สภาพพื้นที่

บ้านตาโทอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันตกประมาณ 11 กม. ตั้งอยู่ที่ราบสูงริมฝั่งห้วยอารีย์ด้านทิศใต้ เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่กลางทุ่งนา ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย แต่มีความอุดมสมบูรณ์ดี มีระดับน้ำใต้ดินอยู่ตื้น ชาวบ้านมีอาชีพทำนา ทำสวน อาศัยน้ำอุปโภคบริโภคจากบ่อน้ำตื้นและระบบประปาหมู่บ้าน ส่วนน้ำเพื่อการเกษตรก็อาศัยจากลำห้วยอารีย์และน้ำฝนตามธรรมชาติ

วิถีชีวิตของชุมชน

บ้านตาโท เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก มีวัด 1 แห่ง นักเรียนต้องเข้าเรียนในโรงเรียนบ้านหนองบัวอารีย์ ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 400 เมตร ชุมชนดั้งเดิมเป็นชาวส่วยซึ่งมีอาชีพเลี้ยงช้าง ปัจจุบันได้กลายเป็นชาวอีสานทั้งหมด มีอาชีพทำนา ทำสวน นับถือศาสนาพุทธ จึงทำให้มีขนบธรรมเนียม ประเพณี ลัทธิ ความเชื่อ การละเล่น ตลอดจนภาษาพูดเหมือนกับชาวอีสานโดยทั่วไป

สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของชุมชน

ก. บุคคล

1. นายสี ลุนสีเป็นผู้นำในการก่อตั้งหมู่บ้าน
2. นายอ้อย ประยงค์ เป็นผู้ใหญ่บ้านและเป็นผู้บริจาคที่ดินไว้สร้างวัด

ข. สถานที่

1. ดอนปู่ตา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของหมู่บ้าน
2. ลำห้วยอารีย์ เป็นลำห้วยที่ชาวบ้านได้อาศัยเป็นแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค
3. วัดตาโท มีสภาพเป็นวัดที่ถูกต้องตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของหมู่บ้าน

บันทึกข้อมูลเมื่อ วันที่ 10 ธันวาคม 2541

โดย นายศุภ ลาธุลี

ตรวจแก้ไขโดย นายสุรชาติ แสนทวีสุข